C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-36/2024 Judecătoria Drochia sediul Central
Judecător: Vladimir Craveț

D E C I Z I E
în numele Legii

20 februarie 2024 **mun. Bălţi**

Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți

În componență:
Președintele completului Ion Talpa
Judecători Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

a examinat în ordine de recurs, recursul șefului Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu, declarat împotriva încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023, emisă în cauza contravențională demersul Biroului de Probațiune Drochia, privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciupercă Ion,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La data de 09 iunie 2023, în adresa Judecătoriei Drochia sediul Central a parvenit demersul consilierului principal de probațiune din cadrul Biroului de Probațiune Drochia privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciuperca Ion.

Prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 24 august 2023, demersul Biroului de Probațiune Drochia, privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciuperca Ion a fost respins.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, șeful Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 24 august 2023 şi adoptarea unei noi hotărâri privind admiterea demersului înaintat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2023, s-a admis recursul șefului Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu declarat împotriva încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 24 august 2023 în cauza lui Ciuperca Ion, cu casarea respectivei hotărâri şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Fiind investită cu o nouă rejudecare a cauzei, prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023, demersul Biroului de Probațiune Drochia privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciuperca Ion a fost respins.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, șeful Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023 şi adoptarea unei noi hotărâri privind admiterea demersului înaintat.

În motivarea recursului s-a indicat că, Biroul de probațiune activează în strictă conformitate cu legislația în vigoare și a politicilor interne.

Astfel, Consilierul de probațiune a întreprins toate acțiunile posibile în vederea aducerii la cunoștință contravenientului despre executarea sancțiunii stabilite de instanța de judecată din 25.05.2022. Atât din accesarea sistemului de intonații ,,Acces", cât și din adeverința eliberata de primăria s. Petreni s-a constatat faptul că contravenientul este plecat peste hotare, iar din convorbirea cu rudele sale, cât și însuși cu acesta s-a adeverit faptul că contravenientul cunoaște despre hotărârea instanței de judecată, menționând în repetate rânduri că urmează să revină în țară pentru a executa orele de muncă neremunerată în folosul comunității, fapt confirmat prin convorbirile telefonice purtate cu acesta și rudele sale, însă acesta până în prezent nu s-a prezentat la Biroul de Probațiune Drochia și nici nu a luat legătură cu consilierul de probațiune, fapt ce determină eschivarea vădită a contravenientului de la executarea sancțiunii sub formă de muncă neremunerată.

La data de 15 ianuarie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 471 alin. (1) Cod contravențional, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 471 alin. (2) Cod Contravențional, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal prin admiterea recursului, va dispune casarea a soluției primei instanțe, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărârii, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea atacată integral şi adoptă una dintre următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri,

În conformitate cu prevederile art. 37 alin. (6) Cod contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunităţii, această sancţiune se înlocuieşte cu arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Conform art. 479 alin. (1) Cod contravenţional, problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale se soluţionează, la demersul contravenientului sau al agentului constatator, de către organul competent (persoana competentă) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale sau, la demersul contravenientului sau al agentului constatator ori al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancțiunii contravenționale, de către instanţa de judecată.

Potrivit art. 480 alin. (1) şi (2) Cod contravenţional, problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancțiunii contravenționale. Încheierea instanţei de judecată privind soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile şi se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

Potrivit art. 317 Cod de executare, sancțiunea muncii neremunerate în folosul comunităţii se execută în condiţiile capitolului XXI din prezentul cod.

În caz de eschivare a contravenientului de la executarea sancţiunii, organul de probaţiune înaintează instanţei de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu o altă sancţiune, în conformitate cu prevederile legislației contravenționale.

Potrivit art.190 alin.(2^1) Cod de executare, persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii semnează în instanţa de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a hotărârii instanţei de judecată la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau, după caz, la comandantul unităţii militare.

Conform art.194 alin.(5) Cod de executare, dacă persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii nu s-a prezentat pentru a fi luată la evidenţă sau a părăsit domiciliul şi locul aflării ei nu este cunoscut de către organul de probaţiune sau, în cazul militarului, de către comandamentul militar, căutarea ei se dispune şi se efectuează în condiţiile art. 263 din prezentul cod.

Respectiv, în conformitate cu dispozițiile legale ale art.263 alin.(1) Cod de executare, în cazul în care condamnatul nu s-a prezentat pentru a fi luat la evidenţă sau a părăsit domiciliul şi locul aflării lui nu este cunoscut, organul de probaţiune

sau, după caz, comandamentul militar întreprinde măsuri inițiale de căutare, iar în cazul în care acestea nu s-au soldat cu succes, după expirarea a 15 zile, trimite instanţei în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar un demers pentru dispunerea dării în căutare.

Din materiale cauzei se constată în mod indubitabil că, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani Vera Chiranda din 16.12.2021, a fost încetată urmărirea penală pornită în privința lui Ciuperca Ion învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 371 alin. (1) Cod penal, ultimul fiind liberat de la răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal.

La data de 17.12.2021 în adresa Judecătoriei Chișinău sediul Central a parvenit demersul procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani Vera Chiranda privind aplicarea față de Ciuperca Ion a sancțiunii contravenționale sub formă de 40 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25.05.2022, lui Ciuperca Ion, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 371 alin. (1) Cod penal și fiind încetat procesul penal în privința acestuia în baza art. 55 Cod penal, i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de 40 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

La 16.09.2022, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25.05.2022, a fost expediată în adresa Biroului de Probațiune Drochia pentru executare.

Prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 13 aprilie 2023, din motivul neprezentării la organul de probațiune, Ciuperca Ion a fost anunțat în căutare. Încheierea respectivă a fost expediată la data de 24.05.2023, în adresa Inspectoratului de Poliție Drochia pentru executare.

Prin răspunsul șefului IP Drochia nr. 34/33-6258 din 24.05.2023, șeful Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu a fost informat cu privire la punerea în executare a încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 13 aprilie 2023.

Totodată, din materialele cauzei se constată cu certitudine că consilierul de probațiune a întreprins mai multe acțiuni de punere în executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25.05.2022, cum ar fi: efectuarea convorbirii telefonice cu mama contravenientului Ciupercă Oxana la data de 31.05.2023, efectuarea convorbirii telefonice cu tatăl contravenientului Ciupercă Mihail la data de 06.06.2023, care au confimat în tandem faptul aflării lui Ciupercă Ion în Federația Rusă, inclusiv cunoaște despre sancțiunea aplicată și consecințele neexecutării acesteia; efectuarea vizitei la domiciliul contravenientului din 07.06.2023, în rezultatul căreia din spusele bunicii acestuia s-a stabilit că ultimul este plecat în Federația Rusă;

Tot odată, în urma verificării la data de 31.05.2023 a informației privind traversarea frontierei de stat, s-a stabilit că Ciupercă Ion este ieșit din țară la data de 26 martie 2022, la moment nu este reîntors, fapt confirmat și prin certificatul de către primăria comunei Petreni, r-ul Drochia.

Drept urmare, consilierul principal de probațiune din cadrul Biroului de Probațiune Drochia Maxim Strîmbanu a înaintat în instanța de judecată demersul privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciuperca Ion.

Examinând cauza în fond, prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023 demersul Biroului de Probațiune Drochia a fost respins ca fiind neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, temei pentru respingerea demersului Biroului de probațiune Drochia privind înlocuirea sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciupercă Ion a servit faptul că la demersul depus nu au fost anexate suficiente probe care să demonstreze eschivarea persoanei de la executarea sancțiunii contravenționale.

Colegiul penal analizând *lato sesnu* verdictul judiciar emis de către prima instanță constată instanța de fond la rejudecarea cauzei nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs oferită prin decizia din 05 octombrie 2023 (f.d.89-61) și în mod eronat a tratat repetat cele stabilite de demersul reprezentantului biroului de probațiune Drochia în condițiile în care în urma acțiunilor de rigoare în vederea asigurării executării pedepsei contravenționale, contravenientul Ciupercă Ion până la momentul de față se eschivează de la executarea sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ce *per se* reieșind din convorbirile cu părinții Ciupercă Mihail și Oxana s-a afirmat că subiectul probațiunii cunoaște despre sancțiunea aplicată și consecințele neexecutării acesteia.

În sensul dat, Colegiul penal ajunge la concluzia că circumstanțele reliefate de către reprezentantul organului care asigură executarea pedepsei contravenționale corespund standardului *dincolo de orice dubiu*, în condițiile în care prin acțiunile sale omisive, cunoscând cu certitudine despre obligația executării muncii neremunerată în folosul comunității, totuși prin plecarea sa din țară din *26.03.2022*, aflându-se în Federația Rusă până la moment continuă tacit să încalce prevederile legislației în vigoare cu privire la modul de executare a sancțiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, manifestând atitudine iresponsabilă și indiferență față de sancțiunea aplicată de autoritatea judecătorească.

În acest context, Colegiul penal relevă că, la examinarea demersului de înlocuire a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în arest contravențional, potrivit art. 37 alin. (6) Cod contravențional, instanța are

obligația de a verifica și a constata dacă există sau nu o eschivare cu rea voință de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității stabilite printr-o hotărâre investită cu formulă executorie, ceea ce în speță nu s-a realizat, lucru care a dus la adoptarea unei soluții nefondate de către prima instanță.

Astfel, Colegiul penal atrage atenția că potrivit prevederilor pct. 31-33 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1643 din 31.12.2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, în cazul încălcării de către condamnat a modului şi condiţiilor de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, acestuia i se face prima preîntâmpinare verbală de către colaboratorul organului de probaţiune. În cazul încălcării repetate condamnatul este preîntâmpinat repetat despre consecințele comportate de neîndeplinirea condițiilor şi modului de ispășire a pedepsei. *În cazul în care condamnatul se eschivează cu rea voință sau refuză să execute munca neremunerată în folosul comunității, organul de probațiune înaintează în instanța de judecată un demers referitor la înlocuirea muncii neremunerate cu închisoare.*

Se consideră *eschivare cu rea-voință* de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată: *neprezentarea, la citarea organului de probațiune, a condamnatului de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei; încălcarea de către condamnat a disciplinei muncii de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei (sosirea la locul de muncă cu întârziere sau părăsirea acestuia înainte de termen, neexecutarea sau executarea intenționat eronată a dispozițiilor şi indicațiilor persoanei responsabile de executarea lucrărilor etc.); neprezentarea condamnatului la muncă fără motive întemeiate de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei*.

Sub acest aspect, Colegiul penal analizând actele nominalizate prin prisma prevederilor precitate, conchide că demersul înaintat de către Biroul de Probațiune Drochia este întemeiat și legal, or în cazul contravenientului Ciupercă Ion este prezent elementul eschivării cu rea-voință de la executarea pedepsei, el nerespectând *cu bună ştiinţă* îndeplinirea obligațiunii aduse la cunoștință.

Or, din momentul luării la evidența de către Biroul de Probațiune Drochia, condamnatul Ciupercă Ion nu și-a onorat obligațiunea cunoscută, iar prin prezența sa peste hotarele RM din *26.03.2022* nu a executat nici o oră din cele stabilite prin verdictul judiciar emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 25 mai 2022, ne informând în acest sens despre motivele absenței sale consilierul de probațiune.

Ca urmare a cumulului de acțiuni menționate supra, ultimul nu a manifestat interes de a executa pedeapsa sub formă de muncă neremunerată și a evita privarea de libertate, astfel instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat de către șeful Biroului de Probațiune Drochia Marcu Dorin este întemeiat urmând ca

hotărârea judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023 de a fi casată, rejudecând cauza și pronunțarea unei noi hotărârii potrivit modului primei instanțe.

Or, instanța de recurs contrar celor menționate de prima instanță nu poate da credibilitate obiectivă celor reținute de instanța de fond pe fonul lezării art.6 CEDO în cazul admiterii obiectului demersului formulat, în condițiile în care Ciupercă Ion dispunând de întregul arsenal al asigurării plenitudinii drepturilor sale procesuale, fiindu-i adusă la cunoștință esența imperioasă a obligației sale de a executa munca neremunerată în folosul comunității, lipsa acțiunilor viabile în urma anunțării sale în căutare prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 13 aprilie 2023, în lipsa unor date obiective din partea apărării instanța de recurs ajunge la concluzia constatării evidente a eschivării vădite a lui Ciupercă Ion de la executarea sancțiunii contravenționale.

În această optică, Colegiul în susținerea recursului formulat de administrația Biroului de Probațiune Drochia ține a menționa potrivit art. 32 alin. (1) Cod contravențional, *sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârşit o contravenţie.*

Drept urmare, Colegiul conchide că în cazul din speță, instanța nu a reușit obiectiv să-și motiveze soluția de ne admitere a argumentelor administrației Biroului de Probațiune Drochia cu privire la înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciupercă Ion, motiv pentru care va admite recursul declarat de către organul extrajudiciar, dispunând casarea încheierii atacate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri pe cauză și anumea de a admis demersul Biroului de Probațiune Drochia privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciupercă Ion, în condițiile în care corectarea acestuia nu va fi posibilă fără izolarea sa în condiții de penitenciar prin prisma prevederilor art. 318 alin. (1) Cod de executare.

Or, Curtea Europeană a reiterat în repetate rânduri că, statul are obligaţia pozitivă să organizeze un sistem de executare a hotărârilor judecătoreşti, care să fie eficient atât în practică, cât şi în drept, precum şi să asigure executarea acestor hotărâri fără întârzieri nejustificate.

În lumina celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (6), 38 Cod contravențional, art. 317 Cod de executare, 473 alin. (1) pct. 2) lit.b) Colegiul penal,

D E C I D E:

Recursul șefului Biroului de Probațiune Drochia Dorin Marcu declarat împotriva încheierii judecătoriei Drochia sediul Central din 30 noiembrie 2023 în

cauza lui Ciuperca Ion se admite, cu casarea respectivei hotărâri, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite demersul Biroului de Probațiune Drochia privind înlocuirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional în privința contravenientului Ciupercă Ion.

Se înlocuiește pedeapsa stabilită contravenientului Ciupercă Ion prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 mai 2022 stabilită sub formă de 40 (patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității cu pedeapsa sub formă de arest contravențional pe un termen de 20 (douăzeci) zile, urmând a fi a fi executată în penitenciarul nr.11 Bălți.

Începutul termenului executării pedepsei lui Ciupercă Ion a fi calculat din ziua reținerii lui, dispunând în continuare efectuarea investigațiilor în vederea căutării lui prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul Central din 13 aprilie 2023 (dos.4d-1/2023).

Căutarea, reținerea și plasarea lui Ciupercă Ion a.n. *****, în custodia administrației instituției penitenciare nr.11 Bălți, spre executare arestului contravențional pe un termen de 20 (douăzeci) zile, se pune în sarcina Inspectoratului de Poliție Drochia.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**
Svetlana Șleahtițki